

Wesoła - zielona dzielnica kreatywna

2025-05-12

Zakończył się pierwszy etap prac nad masterplanem dla kreatywnej dzielnicy Wesoła. Opracowana koncepcja funkcjonalno-przestrzenna to efekt czterech miesięcy intensywnych prac zespołu realizacyjnego powołanego przez prezydenta Aleksandra Miszałskiego pod przewodnictwem Janusza Sepioła, Głównego Architekta Miasta. Masterplan to odpowiedź na potrzebę przekształcenia terenów dawnego Szpitala Uniwersyteckiego w wielofunkcyjną przestrzeń miejską.

Masterplan to pojęcie z praktyki urbanistycznej, które stanowi deklarację co do celu działań w danym obszarze. Masterplan określa, jakie zmiany będą wprowadzone, które budynki zostaną wyburzone, a które zaadaptowane, jak zostaną one rozmieszczone w przestrzeni, jaka będzie im towarzyszyć infrastruktura i jak będą zaaranżowane tereny wokół. To pozwala zidentyfikować konkretne działania inwestycyjne, ocenić ich koszt i pogrupować w etapy realizacji.

I etap prac, który właśnie się zakończył był wsparty przez konsultacje społeczne oraz prowadzony przez Krakowskie Biuro Festiwalowe proces partycypacyjny, który obejmował warsztaty, spotkania z mieszkańcami i różnorakie działania w przestrzeni Wesołej. Uzupełnieniem były debaty i wydarzenia eksperckie, m.in. sesje zorganizowane w ramach krakowskiego Biennale Architektury. Zebrane pomysły stanowiły bazę do opracowania projektu masterplanu, który teraz poddany zostanie opiniowaniu.

Celem działań na Wesołej jest utworzenie nowej kreatywnej dzielnicy, gdzie będą warunki dla rozwoju twórczości i sztuki, innowacji oraz nowej wspólnoty mieszkańców w otoczeniu zielonej przestrzeni parku i zespołu stawów. Nowe wejścia od ulic Grzegórzeckiej, Kopernika, Śniadeckich i św. Łazarza połączą dzielnicę z ogrodem botanicznym, kampusami uczelni, dworcem głównym oraz Starym Miastem stworzą przestrzeń otwartą i dostępną dla każdego. Oprócz łąki i naturalnego zbiornika wodnego, na terenie dzielnicy zaplanowano m.in. strefę wyciszenia, herbarium i ogrody roślin medycznych, pętlę biegową między szpalerami drzew, zielone enklawy przy ulicach i trzy place zabaw.

– Wesoła to przestrzeń o ogromnym znaczeniu dla tożsamości miasta. Przejście od terenów zamkniętych do otwartej, zaplanowanej i zorganizowanej dzielnicy to krok, który zmienia układ centrum Krakowa. Masterplan pozwoli nam prowadzić ten proces w sposób odpowiedzialny i spójny – mówi prezydent Aleksander Miszałski.

Główny Architekt Miasta Janusz Sepioł, przewodniczący zespołu podkreśla, że masterplan Wesołej to nie tylko dokument projektowy, ale narzędzie zmiany w centrum Krakowa. – W masterplanie chodzi o coś więcej niż tylko uporządkowanie terenu. To dokument, który buduje relacje – między funkcjami, między przestrzenią a człowiekiem, między historią a przyszłością – dodaje.

Pierwsze działania będą związane z ogłoszeniem konkursu na Mediatekę – miejsce działalności Biblioteki Kraków oraz Muzeum Komiksu, adaptacją starej kuchni, gdzie mieściło się zaplecze dla Szpitala św. Łazarza, na siedzibę Urban Forum, oczyszczeniem obszaru ze zbędnych i degradujących

**Magiczny
Kraków**

obiektów oraz rozpoczęciem realizacji założenia parkowego wraz z placami zabaw. Wśród kluczowych planowanych inwestycji znalazły się też Centrum Praktyk Teatralnych (Teatr Groteska), nowa Apteka Designu oraz pawilon Labo. Budowa obiektów biblioteki i teatru to będą najdłuższe procesy inwestycyjne, poprzedzone konkursami, z których pierwszy na bibliotekę zostanie ogłoszony w 2025 roku.

Całość przedsięwzięć objętych masterplanem została podzielona na ponad 20 zadań o różnych skalach i charakterze (inwestycyjne, adaptacyjne, infrastrukturalne) i została wyceniona na około 1,2 mld złotych. Finansowanie przewidywane jest ze środków własnych miasta, funduszy europejskich (m.in. FEnIKS, Kreatywna Europa, Horizon Europa, Nowy Europejski Bauhaus, KPO), a także z udziałem partnerów zewnętrznych – instytucji kultury, uczelni oraz prywatnych inwestorów. Wybrane projekty – w tym nowa Apteka Designu, Urban Forum oraz budynki Mediateki i Teatru – zostaną poprzedzone konkursami architektonicznymi, których celem będzie wyłonienie najlepszych rozwiązań przestrzennych i funkcjonalnych. Ważnym elementem będą elementy małej architektury – oświetlenie zewnętrzne, monitoring, system informacyjny, ławki i stojaki na rowery. Szacuje się, że prace mogą potrwać do dziesięciu lat.

– Przekształcenia Wesołej staną się sukcesem, jeśli pojawią się tu ludzie. Dlatego tworząc koncepcję przestrzenną oprócz czytelnej osi kompozycyjnej podkreślonej wodą, zaproponowaliśmy szereg atrakcyjnych mniejszych wnętrz urbanistycznych oraz różnorodność funkcji na terenie. Zieleń i woda są jednymi z głównych elementów tej kompozycji – wskazuje Bartłomiej Kisielewski, koordynator zespołu opracowującego masterplan.

Wesoła to kupiony w 2019 roku przez miasto Kraków teren o powierzchni ponad 9 ha pomiędzy ulicami Kopernika i Grzegórzecką, który wcześniej należał do Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie. Od tego czasu trwała dyskusja, w jaki sposób ten teren winien zostać zagospodarowany, zarządzanie tym obszarem przekazano Agencji Rozwoju Miasta Krakowa. Szczególne znaczenie miał proces sporządzenia nowego planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego dla całej wschodniej części śródmieścia Krakowa, który został uchwalony w grudniu 2021 r.